Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2024/3236

2024 12 23

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2024/3236

2024 m. gruodžio 19 d.

kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1057 ir (ES) 2021/1058, kiek tai susiję su skubia regionine atstatymo parama (RESTORE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 164 straipsnį, 175 straipsnio 3 dalį ir 178 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([1]),

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ([2]),

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros ([3]),

kadangi:

(1) neseniai Vidurio, Rytų ir Pietų Europoje įvykę potvyniai bei miškų gaisrai turėjo pragaištingą poveikį šių regionų gyventojams. Daugelyje miestų, miestelių ir kaimų reikės atlikti didelio masto atstatymo darbus, kad būtų sutvarkyta apgadinta infrastruktūra ir įranga. Reikia imtis neatidėliotinų priemonių tų gaivalinių nelaimių socialinėms ir ekonominėms pasekmėms sušvelninti. Taip pat materialinį turtą praradusiems žmonėms reikia nedelsiant suteikti pagrindinę materialinę pagalbą. Be to, darbuotojams ir savarankiškai dirbantiems asmenims ribotą laikotarpį reikalinga parama darbo vietoms išsaugoti, kad jie jų neprarastų, jei dėl įvykusios gaivalinės nelaimės negalėtų patekti į savo įprastą darbo vietą. Siekiant pašalinti pragaištingą gaivalinių nelaimių poveikį žmonių sveikatai, turėtų būti įmanoma naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis ir tiems žmonėms, kurie nėra tiesiogiai socialiai ir ekonomiškai pažeidžiami. Remiantis įrodymais, tikėtina, kad ateityje gaivalinių nelaimių skaičius didės. Todėl tikslinga sukurti laikiną sistemą, kuri leistų užtikrinti lankstumą ir finansinę paramą, kartu išsaugant ilgalaikį strateginį sanglaudos politikos investicijų pobūdį;

(2) siekiant kuo skubiau palengvinti atitinkamų valstybių narių biudžetams tenkančią naštą ir sumažinti naujų teritorinių skirtumų riziką, nuo tokių gaivalinių nelaimių smarkiai nukentėjusioms valstybėms narėms, regionams, vietos valdžios institucijoms ir žmonėms turėtų būti teikiama veiksminga parama panaudojant lėšas iš „Europos socialinio fondo +“ (ESF+), įsteigto Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1057 ([4]), ir iš Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) ir Sanglaudos fondo, reglamentuojamų Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1058 ([5]), papildant išteklius, prieinamus iš Europos Sąjungos solidarumo fondo (ESSF), įsteigto Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2012/2002 ([6]);

(3) kad nuo gaivalinių nelaimių nukentėjusioms valstybėms narėms būtų suteikta papildomo lankstumo, pagal investicijų į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą tikslą turėtų būti numatytas naujas konkretus tikslas, kad ERPF ir Sanglaudos fondo finansinę paramą būtų galima skirti atstatymui tokių nelaimių atveju;

([1]) 2024 m. gruodžio 4 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).
([2]) 2024 m. lapkričio 21 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).
([3]) 2024 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2024 m. gruodžio 18 d. Tarybos sprendimas.
([4]) 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1057, kuriuo nustatomas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1296/2013 (OL L 231, 2021 6 30, p. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj).
([5]) 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1058 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo (OL L 231, 2021 6 30, p. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj).
([6]) 2002 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2012/2002 įsteigiantis Europos Sąjungos solidarumo fondą (OL L 311, 2002 11 14, p. 3).

(4) 2 politikos tikslu, kuriuo skatinama žalesnė, mažo anglies dioksido kiekio ir prie nulinio anglies dioksido kiekio technologijų pereinanti ekonomika ir atspari Europa, skatinant perėjimą prie švarios ir teisingos energetikos, žaliąsias ir mėlynąsias investicijas, žiedinę ekonomiką, klimato kaitos švelninimą bei prisitaikymą prie klimato kaitos, rizikos prevenciją bei valdymą ir tvarų judumą mieste, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060 ([7]) 5 straipsnio 1 dalies b punkte, pagal kurį turėtų būti nustatytas naujas konkretus tikslas, tiesiogiai remiami Europos žaliojo kurso tikslai. Pagal 2021 m. vasario 24 d. Komisijos komunikatą „Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“ siekiama plėtoti prisitaikymo priemones siekiant valdyti rizikas, susijusias su klimato kaitos sukeltoms nelaimėmis, pavyzdžiui, potvyniais, miškų gaisrais ar sausromis. Tūrėtu būti užtikrinta, kad, siekiant sušvelninti vis dažnėjančių nelaimių, įskaitant klimato kaitos sukeltas nelaimes, pasekmes, būtų tęsiamos ir didinamos suplanuotos investicijos į nelaimių prevenciją, pasirengimą joms ir prisitaikymą prie klimato kaitos. Atstatymo pastangos neturėtų trukdyti investicijoms į struktūrinę ilgalaikę nelaimių prevenciją ir pasirengimą joms. Investuojant į infrastruktūrą turėtų būti užtikrinta, kad, siekiant didinti Sąjungos finansuojamos infrastruktūros atsparumą būsimoms vis dažnesnėms ir didesnį mastą įgaunančioms klimato kaitos sukeliamoms nelaimėms, būtų laikomasi klimatosauginio tinkamumo užtikrinimo ir reikšmingos žalos nedarymo principo;

(5) atsižvelgiant į ERPF paramos aprėptį, nustatytą Reglamente (ES) 2021/1058, parama atstatymui gaivalinių nelaimių atveju pagal naująjį konkretų tikslą gali apimti sugadintos ar sunaikintos infrastruktūros, pavyzdžiui, viešosios infrastruktūros, atkūrimą arba investicijas į įmonių pagrindinį kapitalą ir įrangą, įskaitant paramos teikimą kitoje vietoje arba ne tokia pačia forma kaip pirminė parama, jeigu būtina, atspariu ir tvariu būdu. Be to, parama gali būti skiriama gamtinių teritorijų, biologinės įvairovės ir žaliosios infrastruktūros, įskaitant „Natura 2000“ teritorijas, atkūrimui. Tai gali apimti atitinkamas su miško atkūrimu susijusias priemones. Naujasis konkretus tikslas taip pat gali būti remiamas Sanglaudos fondo lėšomis tiek, kiek jis atitinka Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/1058 nustatytą Sanglaudos fondo paramos aprėptį;

(6) kalbant apie atstatymą gaivalinių nelaimių atveju, vykdant atrankos procesą, pirmenybė turėtų būti teikiama tiems veiksmams, kurie yra grindžiami tobulinamojo atkūrimo principu. Tas principas, kaip nurodyta Jungtinių Tautų 2015–2030 m. Sendajaus nelaimių rizikos mažinimo programoje, apima atkūrimo, restauravimo ir atstatymo etapus, kad po nelaimės, integruojant nelaimių rizikos mažinimo priemones, būtų didinamas bendruomenių atsparumas. Tuo pačiu metu parama atrinktiems veiksmams turėtų išlikti proporcinga ir paramos suma turėtų kuo geriau atitikti atsparumo nelaimėms užtikrinimo tikslą. Be to, jeigu valstybė narė turi teisę iš ESSF gauti paramą būtiniausiems gelbėjimo ir atkūrimo veiksmams, skirtiems infrastruktūros būklei iki gaivalinės nelaimės atkurti, finansuoti, paramą iš ERPF ir iš Sanglaudos fondo galima naudoti papildomai kartu su parama iš ESSF, siekiant pagerinti paveiktos infrastruktūros funkcionalumą, kad būtų padidintas jos pajėgumas, tvarumas ir atsparumas gaivalinėms nelaimėms ateityje. Paramos iš ERPF ir iš Sanglaudos fondo tikslas – didinti atsparumą ir pasirengti valdyti riziką;

(7) siekdamos išvengti permokų, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad ESF+, ERPF arba Sanglaudos fondo lėšomis dengiama parama nesidubliuotų su parama, gaunama pagal kitą Sąjungos priemonę, pagal nacionalinę priemonę arba pagal privačią draudimo schemą;

(8) siekiant likviduoti gaivalinių nelaimių pasekmes, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama teikti tikslingą, greitą ir neatidėliotiną pagalbą pagal specialius prioritetus neigiamoms socialinėms ir ekonominėms tokių nelaimių pasekmėms sušvelninti. Be to, valstybėms narėms turėtų būti numatyta galimybė pagal specialų prioritetą ir ne tik pagal jį remti gaivalinių nelaimių tiesiogiai paveiktiems žmonėms skirtas laikinąsias priemones: teikti paramą maisto produktais ir (arba) pagrindinę materialinę pagalbą, nenumatant pareigos numatyti papildomas priemones. Kai tai yra griežtai būtina ir pagrįsta, valstybės narės taip pat turėtų nustatyti sutrumpinto darbo laiko tvarką, kad gaivalinių nelaimių pasekmių paveiktiems darbuotojams ir savarankiškai dirbantiems asmenims galėtų išsaugoti savo darbo vietas nenustatant aktyvių priemonių, išskyrus atvejus, kai tokios priemonės yra taikomos pagal nacionalinę teisę, taip pat turėtų nustatyti priemones, kuriomis užtikrinama galimybė naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, be kita ko, žmonėms, kurie nėra tiesiogiai socialiai ir ekonomiškai pažeidžiami. Todėl tinkama ribotam laikotarpiui pagal Reglamentą (ES) 2021/1057 numatyti tokių laikinųjų priemonių lankstumo galimybes;

([7]) 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

(9) reagavimui į gaivalines nelaimes remti skirti ištekliai turėtų būti programuojami pagal vieną ar daugiau specialų prioritetų taikant iki 95 % dydžio bendro finansavimo normą. Valstybės narės gali pasinaudoti esamomis Reglamente (ES) 2021/1060 numatytomis galimybėmis perkelti asignavimus iš vieno sanglaudos politikos fondo į kitą, kad padidintų tiems specialiems prioritetams skirtus išteklius. Laikydamosi taikytinų taisyklių, jos taip pat gali perkelti išteklius iš bet kurio politikos tikslo;

(10) visi pagal specialius prioritetus programuojami ištekliai neturėtų viršyti 10 % pradinės bendros valstybei narei skirtos ESF+ ir ERPF nacionalinių asignavimų sumos. Tuos išteklius turėtų būti galima programuoti atliekant daugiau nei vieną programos dalinių pakeitimų ir juos susiejant su daugiau nei viena nelaime. Ir toliau turėtų būti taikomas principas, kad Komisijos mokėjimai turi būti atliekami atsižvelgiant į biudžeto asignavimus ir turimas lėšas;

(11) siekiant neatidėliotinai remti investicijas į atstatymą reaguojant į gaivalines nelaimes ir sušvelninti neigiamas socialines ir ekonomines tokių gaivalinių nelaimių pasekmes, atsižvelgiant į specialius prioritetus turėtų būti skiriama papildoma išimtinio išankstinio finansavimo suma. Toms išimtinio išankstinio finansavimo sumoms taikomos taisyklės turėtų atitikti Reglamente (ES) 2021/1060 numatytas taisykles, taikomas išankstiniam finansavimui;

(12) kad valstybės narės galėtų visiškai likviduoti gaivalinių nelaimių, įvykusių nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d., pasekmes, jų vadovaujančiosioms institucijoms turėtų būti leidžiama atrinkti remtinus veiksmus, kurie iki paraiškos skirti finansavimą pagal programą pateikimo vadovaujančiajai institucijai buvo fiziškai užbaigti arba visiškai įgyvendinti, jei veiksmu siekiama likviduoti tokios gaivalinės nelaimės pasekmes;

(13) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. sušvelninti pastaruoju metu Centrinėje, Rytų ir Pietų Europoje įvykusių potvynių bei miškų gaisrų kontekste kilusias neigiamas socialines ir ekonomines gaivalinių nelaimių pasekmes iš dalies pakeičiant reglamentus (ES) 2021/1057 ir (ES) 2021/1058, valstybės narės negali deramai pasiekti, o to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;

(14) todėl reglamentai (ES) 2021/1057 ir (ES) 2021/1058 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeisti;

(15) atsižvelgiant į pragaištingas pastarojo meto gaivalinių nelaimių pasekmes ir būtinybę nedelsiant suteikti paramą valstybėms narėms, tikslinga aštuonių savaičių laikotarpiui taikyti išimtį, nustatytą prie Europos Sąjungos sutarties, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties pridėto Protokolo Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje 4 straipsnyje;

(16) atsižvelgiant į tai, kad būtina skubiai reaguoti į padėtį, susidariusią dėl gaivalinių nelaimių, tikslinga, kad šis reglamentas įsigaliotų kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) 2021/1057 dalinis pakeitimas

Reglamente (ES) 2021/1057 įterpiamas šis straipsnis:

„*12b straipsnis*

Parama neigiamoms socialinėms ir ekonominėms gaivalinių nelaimių pasekmėms švelninti

1. Valstybės narės gali naudotis ESF+ lėšomis teikdamos paramą neigiamoms socialinėms ir ekonominėms gaivalinių nelaimių, įvykusių nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d., pasekmėms sušvelninti. Šio straipsnio tikslais gaivalinė nelaimė suprantama kaip didelė stichinė nelaimė arba regioninė stichinė nelaimė, kaip apibrėžta atitinkamai Tarybos reglamento (EB) Nr. 2012/2002 (*) 2 straipsnio 2 ir 3 dalyse. Ta sąvoka taip pat gali apimti gaivalinę nelaimę, kurios sukelta tiesioginė žala neviršija to reglamento 2 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų ribų, jeigu valstybės narės kompetentinga valdžios institucija yra ją pripažinusi gaivaline nelaime. Jei gaivalinė nelaimė, kurios sukelta tiesioginė žala

neviršija to reglamento 2 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų ribų, įvyko po 2024 m. gruodžio 24 d., ji laikoma gaivaline nelaime, jeigu atitinkamos valstybės narės kompetentinga valdžios institucija ją yra pripažinusi gaivaline nelaime per 12 savaičių nuo tos dienos, kurią pirmą kartą dėl tos gaivalinės nelaimės buvo padaryta žala.

2. Šio straipsnio 1 dalies tikslais, ištekliai gali būti programuojami pagal atitinkamų programų specialius prioritetus. Per visą programavimo laikotarpį tiems specialiems prioritetams iš ESF+, taip pat iš ERPF ir iš Sanglaudos fondo pagal Reglamento (ES) 2021/1058 3 straipsnio 1b dalį skiriami bendri ištekliai negali viršyti 10 % pradinės bendros ESF+ ir ERPF nacionalinių asignavimų sumos. Atitinkamas programos dalinis pakeitimas turi būti pateiktas per šešis mėnesius nuo tos dienos, kurią įvyko gaivalinė nelaimė, arba, jei gaivalinė nelaimė įvyko anksčiau nei 2024 m. gruodžio 24 d., – ne vėliau kaip 2025 m. birželio 25 d.

3. Pagal šio straipsnio 2 dalyje nurodytus specialius prioritetus gali būti remiamas bet kuris iš šio reglamento 4 straipsnio 1 dalyje išdėstytų konkrečių tikslų.

4. Jei tai yra griežtai būtina kaip laikinoji priemonė, sutrumpinto darbo laiko tvarka, kuria siekiama likviduoti gaivalinės nelaimės pasekmes, nereikalaujant kartu taikyti aktyvių priemonių, taip pat prieiga prie sveikatos priežiūros paslaugų, be kita ko, žmonėms, kurie nėra tiesiogiai socialiai ir ekonomiškai pažeidžiami, gali būti finansuojamos ne ilgiau kaip 18 mėnesių nuo tos dienos, kurią įvyko gaivalinė nelaimė.

5. Nukrypstant nuo 19 straipsnio 4 dalies, nereikalaujama, kad valstybės narės maisto produktų ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos teikimą papildytų papildomomis priemonėmis pagal 4 straipsnio 1 dalies m punkte nustatytą konkretų tikslą, jei toks teikimas vykdomas gaivalinių nelaimių pasekmėms likviduoti. Toks maisto produktų ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos teikimas netaikant papildomų priemonių gali būti finansuojamas ne ilgiau kaip šešis mėnesius nuo tos dienos, kurią įvyko gaivalinė nelaimė, ir bet kuriuo atveju po 2024 m. sausio 1 d.

6. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/1060 63 straipsnio 6 dalies, atitinkama vadovaujančioji institucija gali atrinkti pagal specialų prioritetą remtinus veiksmus, kurie iki paraiškos dėl finansavimo pateikimo vadovaujančiajai institucijai buvo fiziškai užbaigti arba visiškai įgyvendinti, jei veiksmu siekiama likviduoti gaivalinės nelaimės, įvykusios nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d., pasekmes.

7. Be Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyto programai skiriamo metinio išankstinio finansavimo, Komisija kaip išimtinį išankstinį finansavimą išmoka 25 % šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems specialiems prioritetams skirtų asignavimų pagal sprendimą, kuriuo patvirtinamas programos dalinis pakeitimas. Tos išimtinio išankstinio finansavimo lėšos išmokamos per 60 dienų nuo Komisijos sprendimo, kuriuo patvirtinamas programos dalinis pakeitimas, priėmimo dienos, atsižvelgiant į turimas lėšas. Jei vėliau tiems prioritetams skiriamų asignavimų suma padidinama, išmokama papildoma išankstinio finansavimo suma, atitinkanti 25 % sumos, kuria padidintas pradinis asignavimas.

Vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 5 dalies pirma pastraipa, sumokėta išimtinio išankstinio finansavimo suma Komisijos sąskaitose patvirtinama ne vėliau kaip paskutiniais ataskaitiniais metais.

Vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 6 dalimi, visos iš išimtinio išankstinio finansavimo gautos palūkanos panaudojamos atitinkamai programai taip pat kaip ir ESF+ lėšos ir yra įtraukiamos į paskutinių ataskaitinių metų sąskaitas.

Vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/1060 97 straipsnio 1 dalimi, išimtinis išankstinis finansavimas negali būti sustabdomas.

Vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/1060 105 straipsnio 1 dalimi, į išankstinį finansavimą, į kurį turi būti atsižvelgta apskaičiuojant panaikintinas sumas, įtraukiamos išmokėtos išimtinio išankstinio finansavimo sumos.

8. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/1060 112 straipsnio 3 dalies, didžiausia bendro finansavimo norma specialiam prioritetui, nustatytam gaivalinės nelaimės neigiamoms socialinėms ir ekonominėms pasekmėms sušvelninti pagal šio straipsnio 2 dalį, yra 95 %.

Valstybės narės užtikrina, kad pagal kitą Sąjungos priemonę, pagal nacionalinę priemonę arba pagal privačią draudimo sistemą gauta parama atrinktiems veiksmams, kuriais siekiama likviduoti gaivalinės nelaimės pasekmes, būtų išskaičiuota iš Komisijai pateiktoje mokėjimo paraiškoje nurodytos išlaidų sumos.

(*) 2002 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2012/2002 įsteigiantis Europos Sąjungos solidarumo fondą (OL L 311, 2002 11 14, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj).“.

2 straipsnis

Reglamento (ES) 2021/1058 daliniai pakeitimai

Reglamentas (ES) 2021/1058 iš dalies keičiamas taip:

1) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies b punktas papildomas šiuo papunkčiu:

„x) remiant investicijas į atstatymą gaivalinių nelaimių, įvykusių nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d., atveju.“;

b) įterpiama ši dalis:

„1b. Šio straipsnio 1 dalies b punkto x papunkčio tikslais gaivalinė nelaimė suprantama kaip didelė stichinė nelaimė arba regioninė stichinė nelaimė, kaip apibrėžta atitinkamai Tarybos reglamento (EB) Nr. 2012/2002 (*) 2 straipsnio 2 ir 3 dalyse. Ta sąvoka taip pat gali apimti gaivalinę nelaimę, kurios tiesioginė žala neviršija to reglamento 2 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų ribų, jeigu valstybės narės kompetentinga valdžios institucija ją pripažino gaivaline nelaime.

Jei gaivalinė nelaimė, kurios tiesioginė žala neviršija Tarybos reglamento (EB) Nr. 2012/2002 2 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų ribų, įvyko po 2024 m. gruodžio 24 d., ji laikoma gaivaline nelaime, jeigu atitinkamos valstybės narės kompetentinga valdžios institucija ją yra pripažinusi gaivaline nelaime per 12 savaičių nuo tos dienos, kurią pirmą kartą dėl tos gaivalinės nelaimės buvo padaryta žala.

Pagal šio straipsnio 1 dalies b punkto x papunktyje nurodytą konkretų tikslą skiriami ištekliai programuojami pagal programų, įgyvendinamų pagal investicijų į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą tikslą, specialius prioritetus, atitinkančius atitinkamą politikos tikslą. Per visą programavimo laikotarpį tam konkrečiam tikslui ir specialiems prioritetams, nustatytiems pagal Reglamento (ES) 2021/1057 12b straipsnio 2 dalį, skiriami ištekliai negali viršyti 10 % pradinės bendros ESF+ ir ERPF nacionalinių asignavimų sumos. Atitinkamas programos dalinis pakeitimas turi būti pateiktas per šešis mėnesius nuo tos dienos, kurią dėl gaivalinės nelaimės pirmą kartą buvo patirta žala, arba, jei gaivalinė nelaimė įvyko anksčiau nei 2024 m. gruodžio 24 d., – ne vėliau kaip 2025 m. birželio 25 d.

Be Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyto programai skiriamo metinio išankstinio finansavimo, Komisija kaip išimtinį išankstinį finansavimą išmoka 25 % šios dalies antroje pastraipoje nurodytiems prioritetams skirtų asignavimų pagal sprendimą, kuriuo patvirtinamas programos dalinis pakeitimas. Tos išimtinio išankstinio finansavimo lėšos išmokamos per 60 dienų nuo Komisijos sprendimo, kuriuo patvirtinamas programos dalinis pakeitimas, priėmimo dienos, atsižvelgiant į turimas lėšas. Jei vėliau tiems prioritetams skiriamų asignavimų suma padidinama, išmokama papildoma išankstinio finansavimo suma, atitinkanti 25 % sumos, kuria padidintas pradinis asignavimas.

Vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 5 dalies pirma pastraipa, sumokėta išankstinio finansavimo suma Komisijos sąskaitose patvirtinama ne vėliau kaip paskutiniais ataskaitiniais metais.

Vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 6 dalimi, visos iš išimtinio išankstinio finansavimo gautos palūkanos panaudojamos atitinkamai programai taip pat kaip ir ERPF ar Sanglaudos fondo lėšos ir yra įtraukiamos į paskutinių ataskaitinių metų sąskaitas.

Vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/1060 97 straipsnio 1 dalimi, išimtinis išankstinis finansavimas negali būti sustabdomas.

Vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/1060 105 straipsnio 1 dalimi, į išankstinį finansavimą, į kurį turi būti atsižvelgta apskaičiuojant panaikintinas sumas, įtraukiamos išmokėtos išimtinio išankstinio finansavimo sumos.

Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/1060 112 straipsnio 3 dalies, didžiausia bendro finansavimo norma specialiam prioritetui, nustatytam šio straipsnio 1 dalies b punkto x papunktyje nurodytam konkrečiam tikslui remti, yra 95 %.

Valstybės narės užtikrina, kad pagal kitą Sąjungos priemonę, pagal nacionalinę priemonę arba pagal privačią draudimo sistemą gauta parama pagal šio straipsnio 1 dalies b punkto x papunktyje nurodytą konkretų tikslą atrinktiems veiksmams būtų išskaičiuota iš Komisijai pateiktoje mokėjimo paraiškoje nurodytos išlaidų sumos.

Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/1060 63 straipsnio 6 dalies, atitinkama vadovaujančioji institucija gali atrinkti pagal specialų prioritetą remtinus veiksmus, kurie iki paraiškos dėl finansavimo pateikimo vadovaujančiajai institucijai buvo fiziškai užbaigti arba visiškai įgyvendinti, jei veiksmu siekiama likviduoti gaivalinės nelaimės, įvykusios nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d., pasekmes.

(*) 2002 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2012/2002 įsteigiantis Europos Sąjungos solidarumo fondą (OL L 311, 2002 11 14, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj).“;

c) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Sanglaudos fondo lėšomis remiamas 2 ir 3 PT, įskaitant 1 dalies b punkto x papunktyje nustatytą konkretų tikslą tiek, kiek jis atitinka paramos aprėptį, nustatytą 6 straipsnyje.“;

2) I priedo 1 lentelė papildoma šia 2 politikos tikslo eilute:

„

	x) remiant investicijas į atstatymą gaivalinės nelaimės, įvykusios nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d., atveju.	Bet kuris RCO, nurodytas konkrečių tikslų pagal 1–4 PT atveju	Bet kuris RCR, nurodytas konkrečių tikslų pagal 1–4 PT atveju

“

3 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2024 m. gruodžio 19 d.

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkė	*Pirmininkas*
R. METSOLA	BÓKA J.